

Lag om försäkringsförmedling;

utfärdad den 2 juni 2005.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsförmedling.

Med försäkringsförmedling avses yrkesmässig verksamhet som består i att

1. lägga fram eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan försäkringsavtal ingås,
2. för någon annans räkning ingå försäkringsavtal, eller
3. bistå vid förvaltning och fullgörande av försäkringsavtal.

2 § Som försäkringsförmedling skall inte anses verksamhet som bara består i att

1. hänvisa någon till ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare,
2. lämna allmän information om försäkring till någon,
3. inom ramen för en annan yrkesverksamhet i enstaka fall lämna information eller rådgivning om försäkring till någon, eller
4. yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

3 § Bestämmelserna om försäkring gäller även återförsäkring, om inte något annat sägs.

4 § Bestämmelserna om försäkringsförmedlare gäller även anknuten försäkringsförmedlare, om inte något annat sägs.

5 § När en försäkringsförmedlare utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 kap. 3 b § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, är lagen tillämplig även på denna verksamhet, om inte något annat sägs.

6 § För utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För sådana filialer till utländska

¹ Prop. 2004/05:133, bet. 2004/05:FiU26, rskr. 2004/05:255.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling (EGT L 9, 15.01.2003 s. 3, Celex 32002L0092).

försäkringsförmedlare som avses i 10 § 4 a gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Undantag från lagens tillämpningsområde

7 § Lagen är inte tillämplig på försäkringsförmedling som utövas av ett försäkringsföretag eller av en anställd hos ett försäkringsföretag som handlar på företagets ansvar.

8 § Lagen är inte tillämplig om

1. försäkringsförmedlingen bara kräver kunskaper om den försäkring som förmedlas,

2. försäkringsförmedlingen utförs av någon som förmedlar försäkringar vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet,

3. den förmedlade försäkringen kompletterar en vara eller en tjänst och försäkringen täcker

a) risken för förlust av eller funktionsfel i eller skada på varan, eller

b) risken för förlust av eller skada på bagage eller andra risker i samband med en resa,

4. den förmedlade försäkringen avser annat än livförsäkring eller ansvarsförsäkring,

5. den årliga premien för den förmedlade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 500 euro, och

6. den förmedlade försäkringen gäller i högst fem år, inklusive eventuella förlängningar.

En försäkring som avses i första stycket 3 b får även innehålla livförsäkring eller ansvarsförsäkring, om detta försäkringsskydd är underordnat det huvudsakliga försäkringsskyddet för risker i samband med resan.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

9 § Avtalsvillkor som avviker från bestämmelserna i 5 kap. 4 och 7 §§ får inte åberopas mot kunden eller någon som härleder sin rätt från denne, i annat fall än när förmedlingen avser återförsäkring eller försäkring mot stora risker.

Definitioner

10 § I denna lag betyder

1. *anknuten försäkringsförmedlare*:

a) en svensk fysisk eller juridisk person som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att förmedla försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligt eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §, eller

b) en svensk fysisk eller juridisk person som utövar försäkringsförmedling vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet och som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att förmedla försäkringsprodukter,

om dessa produkter utgör ett komplement till varor som levereras eller tjänster som tillhandahålls inom ramen för denna huvudsakliga yrkesverksamhet och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligt eller av oakt-samhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §,

2. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet eller annat utländskt organ som har behörighet att besluta om tillstånd för eller registrering av utländska försäkringsförmedlare eller att utöva tillsyn över sådana förmedlare,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *filial*:

a) ett avdelningskontor med självständig förvaltning,

b) en svensk fysisk eller juridisk person som står under ledning och kontroll av en utländsk försäkringsförmedlare, som har fullmakt att vidta för förmedlaren bindande rättshandlingar med tredje man och som har ett varaktigt uppdrag från förmedlaren, eller

c) en fysisk eller juridisk person som står under ledning och kontroll av en svensk försäkringsförmedlare, som har fullmakt att vidta för förmedlaren bindande rättshandlingar med tredje man och som har ett varaktigt uppdrag från förmedlaren,

5. *försäkringsförmedlare*: en svensk fysisk eller juridisk person som är registrerad enligt denna lag,

6. *hemland*: det land där en utländsk försäkringsförmedlare har sitt hemvist,

7. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

8. *moderbolag*: detsamma som i 1 kap. 9 § första–tredje styckena försäkringsrörelselagen (1982:713),

9. *stora risker*: detsamma som i 2 a kap. 4 § tredje och fjärde styckena försäkringsrörelselagen,

10. *svensk fysisk person*: en fysisk person som har sitt hemvist i Sverige och som utövar sin verksamhet här,

11. *svensk juridisk person*: en juridisk person som har sitt hemvist i Sverige, och

12. *utländsk försäkringsförmedlare*: en utländsk fysisk eller juridisk person som i sitt hemland är registrerad för att utöva försäkringsförmedling.

2 kap. Tillstånd och registrering för svenska försäkringsförmedlare

Tillstånds- och registreringsplikt

1 § Försäkringsförmedling får med undantag för det fall som avses i 4 § utövas bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd får ges till en svensk fysisk eller juridisk person.

Bestämmelser om förutsättningar för utländska försäkringsförmedlare att utöva försäkringsförmedling i Sverige finns i 3 kap.

2 § Tillstånd till försäkringsförmedling kan avse

1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 3 a–c §§ försäkringsrörelselagen (1982:713) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

3 § Den som har fått tillstånd enligt 1 § att utöva försäkringsförmedling skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 § För en anknuten försäkringsförmedlare gäller i stället för det som sägs i 1–3 §§ att det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal om att förmedla dess försäkringsprodukter, skall anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket. Innan anmälan får ske skall försäkringsföretaget kontrollera att förmedlaren uppfyller kraven i 5 § 1–3 eller 6 § första stycket 1, 3, 4 och andra stycket samt i föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 1 § och 2 § 2, 3 och 5. Försäkringsföretaget skall, genom att begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp, kontrollera att kraven i 5 § 2 och 6 § första stycket 3 i detta avseende är uppfyllda.

I en anmälan skall det anges om förmedlingen skall avse alla slag av försäkringar, bara livförsäkringar eller bara skadeförsäkringar eller om den skall begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 3 a–c §§ försäkringsrörelselagen (1982:713) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

Förutsättningar för tillstånd för en fysisk person

5 § Tillstånd för en svensk fysisk person att utöva försäkringsförmedling får ges bara om den fysiska personen

1. inte är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

2. inte förekommer i det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister avseende vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet och har visat skötsamhet i ekonomiska angelägenheter,

3. har lämplig kunskap och kompetens för den verksamhet som skall utövas, och

4. omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan åläggas denne om han eller hon åsidosätter sina skyldigheter.

6 § Tillstånd för en svensk juridisk person att utöva försäkringsförmedling får ges bara om

1. den juridiska personen inte är i konkurs eller likvidation,
2. den juridiska personen omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan åläggas denna om den åsidosätter sina skyldigheter,
3. den som skall ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för denne, uppfyller kraven i 5 § 2 samt har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en juridisk person som utövar försäkringsförmedling, och
4. de anställda som skall förmedla försäkringar för den juridiska personens räkning uppfyller kraven i 5 § 1–3.

Den juridiska personen skall kontrollera att förutsättningarna enligt första stycket 4 är uppfyllda. I samband med detta skall den juridiska personen begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp.

3 kap. Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige

Försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES

1 § En utländsk försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES får

1. utöva försäkringsförmedling från sådan filial i Sverige som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller b med början en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att utöva försäkringsförmedling från filial i Sverige,
2. utöva försäkringsförmedling genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här med början en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att utöva försäkringsförmedling genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här.

Finansinspektionen skall upplysa försäkringsförmedlaren om de bestämmelser som gäller för verksamheten här. Om förmedlaren skall utöva verksamhet genom filial, skall sådana upplysningar lämnas innan verksamheten påbörjas.

Övriga utländska försäkringsförmedlare

2 § En utländsk försäkringsförmedlare vars hemland inte hör till EES får efter tillstånd av Finansinspektionen utöva försäkringsförmedling från sådan filial i Sverige som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller b.

Tillstånd får ges bara om

1. försäkringsförmedlaren i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet och den myndigheten har medgett att förmedlaren etablerar sig i Sverige, och
2. det finns skäl att anta att försäkringsförmedlaren uppfyller kraven i 2 kap. 5 eller 6 §.

3 § Tillstånd enligt 2 § kan avse

1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 3 a–c §§ försäkringsrörelselagen (1982:713) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

4 § Den som har fått tillstånd enligt 2 § att utöva försäkringsförmedling skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 kap. Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands**Filialverksamhet inom EES**

1 § Vill en försäkringsförmedlare inrätta en sådan filial som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller c i ett annat land inom EES för sådan verksamhet som avses i 1 kap. 1 §, skall förmedlaren underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas.

Finansinspektionen skall inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas. Inspektionen skall underrätta försäkringsförmedlaren när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Det som sägs i andra stycket gäller inte om den medlemsstat där filialen skall inrättas har anmält till Europeiska gemenskapernas kommission att staten inte vill ta emot sådana underrättelser som avses där.

Gränsöverskridande verksamhet inom EES

2 § Vill en försäkringsförmedlare erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 1 kap. 1 § i ett annat land inom EES utan att inrätta filial där, skall förmedlaren underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas.

Finansinspektionen skall inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där verksamheten skall utövas. Inspektionen skall underrätta försäkringsförmedlaren när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Det som sägs i andra stycket gäller inte om den medlemsstat där verksamheten skall utövas har anmält till Europeiska gemenskapernas kommission att staten inte vill ta emot sådana underrättelser som avses där.

3 § Om en försäkringsförmedlare har underrättat Finansinspektionen enligt 1 § första stycket eller 2 § första stycket, skall inspektionen anmäla detta till Bolagsverket.

En anmälan skall göras när Finansinspektionen lämnar över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas eller verksamheten skall utövas.

I de fall som avses i 1 § tredje stycket och 2 § tredje stycket skall en anmälan göras när Finansinspektionen har tagit emot underrättelsen.

5 kap. Regler för verksamheten

Sidoverksamhet

1 § En försäkringsförmedlare får efter tillstånd av Finansinspektionen utöva sådan sidoverksamhet som avses i 1 kap. 3 b § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Vid prövning av en ansökan om tillstånd enligt första stycket gäller bestämmelserna i 2 kap. 5 eller 6 § i tillämpliga delar.

2 § Den som har fått tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Sidoverksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

3 § Finansinspektionen får förbjuda en försäkringsförmedlare att utöva annan sidoverksamhet än sådan som avses i 1 § första stycket, om det finns särskilda skäl.

God försäkringsförmedlingssed m.m.

4 § Försäkringsförmedlaren skall i sin verksamhet iaktta god försäkringsförmedlingssed och med tillbörlig omsorg ta till vara kundens intressen.

Försäkringsförmedlaren skall anpassa sin rådgivning efter kundens önskemål och behov samt rekommendera lösningar som är lämpliga för kunden. Om försäkringsförmedlaren har informerat kunden enligt 6 kap. 2 § första stycket 1 om att han eller hon lämnar rådgivning om försäkring på grundval av en opartisk analys, är förmedlaren skyldig att lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden.

Förmedlaren skall avråda en kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till personens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller dessutom bestämmelserna i 1 kap. 7 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse för den verksamheten.

Behandling av tillgångar som tillhör kunden

5 § Pengar och andra tillgångar som försäkringsförmedlaren får hand om för kundens räkning skall hållas avskilda från egna tillgångar.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller i stället bestämmelserna i 1 kap. 3 b § 3 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse för den verksamheten.

Klagomålshantering

6 § Försäkringsförmedlaren skall se till att kunder och andra som är berörda av försäkringsförmedlingen på ett lämpligt sätt kan anmäla klagomål mot förmedlaren. Förfarandet för hantering av anmälda klagomål skall vara effektivt. Förmedlaren skall besvara klagomålen snarast möjligt.

Skadeståndsskyldighet

7 § Om försäkringsförmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 4 §, skall förmedlaren ersätta ren förmögensskada som på grund av detta drabbar en kund, en försäkringsgivare, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag, ett fondföretag eller någon som härleder sin rätt från kunden.

8 § Den som vill göra anspråk på skadestånd enligt 7 § skall underrätta försäkringsförmedlaren om detta inom skälig tid efter det att han eller hon märkt eller borde ha märkt att skada har uppkommit.

Om underrättelse inte görs inom skälig tid, faller rätten till skadestånd enligt denna lag bort. Detsamma gäller om talan inte väcks inom tio år från förmedlingstillfället.

6 kap. Försäkringsförmedlares informationsskyldighet m.m.**Information innan ett försäkringsavtal ingås**

1 § Försäkringsförmedlaren skall i rimlig tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om

1. försäkringsförmedlarens namn och adress,
2. det register som försäkringsförmedlaren är upptagen i och hur registreringen kan kontrolleras,
3. den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsförmedlaren,
4. huruvida försäkringsförmedlaren har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag eller huruvida ett försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett försäkringsföretag har ett kvalificerat innehav i försäkringsförmedlaren,
5. priset för försäkringsförmedlingen eller grunderna för hur priset bestäms och om provision eller annan ersättning kan påräknas bli betald av annan än kunden,
6. ansvarsförsäkringen,
7. de möjligheter som finns att framställa klagomål mot försäkringsförmedlaren, och
8. de möjligheter som finns att få en tvist med försäkringsförmedlaren prövad utanför domstol.

För en anknuten försäkringsförmedlare gäller i stället för det som sägs i första stycket 6 att förmedlaren skall informera kunden om att det försäkringsföretag med vilket han eller hon har ingått avtal om att förmedla dess försäkringsprodukter, är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §.

Information som avses i första och andra styckena skall lämnas även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

2 § Försäkringsförmedlaren skall i rimlig tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om huruvida förmedlaren, när det gäller det aktuella försäkringsavtalet,

1. ger råd på grundval av en sådan opartisk analys som avses i 5 kap. 4 § andra stycket andra meningen,

2. genom avtal åtagit sig att förmedla försäkringar uteslutande för ett eller flera försäkringsföretags räkning, eller

3. förmedlar försäkringar från ett eller flera försäkringsföretag i annat fall än som avses i 1 och 2.

I de fall som avses i första stycket 2 och 3 skall försäkringsförmedlaren även uppge namn på dessa företag.

Information som avses i första och andra styckena skall lämnas även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

Informationens form

3 § Information som avses i 1 och 2 §§ skall lämnas till kunden i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för kunden.

Informationen skall vara klar och begriplig. Den skall, med de undantag som följer av tredje och fjärde styckena, lämnas på svenska.

Om den förmedlade försäkringen avser ett åtagande i ett annat land inom EES, skall informationen lämnas på ett officiellt språk i det landet.

Informationen får lämnas på annat språk än de som följer av andra och tredje styckena, om kunden begär det.

4 § Information som avses i 1 och 2 §§ får lämnas muntligen om

1. kunden begär det,

2. omedelbart försäkringsskydd är nödvändigt, eller

3. försäkringen förmedlas per telefon.

Snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts, skall informationen lämnas på det sätt som anges i 3§.

Skyldighet att vidarebefordra information

5 § Försäkringsförmedlaren skall till kunden vidarebefordra sådan information om försäkringsavtalet som ett försäkringsföretag är skyldigt att lämna till en försäkringstagare.

Dokumentationsskyldighet

6 § Försäkringsförmedlaren skall dokumentera vad som har förekommit vid förmedlingstillfället och lämna dokumentationen till kunden.

Undantag från försäkringsförmedlares informationskyldighet

7 § Bestämmelserna i 1–6 §§ tillämpas inte vid

1. förmedling av återförsäkring,
2. förmedling av försäkring mot stora risker, eller
3. sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket.

Påföljd vid utebliven information

8 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 1–4 §§ skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Information enligt 1–4 §§ skall därvid anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

7 kap. Tillsyn**Registreringsmyndighet**

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för försäkringsförmedlare och för utländska försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §. Hos verket förs register över försäkringsförmedlare, där de uppgifter som enligt lag eller andra författningar skall tas in i register skrivs in.

För registrering av sådana filialer till utländska försäkringsförmedlare som avses i 1 kap. 10 § 4 a gäller lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

2 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har följt vad som är föreskrivet om anmälan eller om det finns något annat hinder för registrering, skall Bolagsverket förelägga sökanden att inom viss tid yttra sig eller göra rättelse. Om föreläggandet inte följs, skall anmälan avskrivas. En upplysning om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Om det fortfarande finns hinder för registrering även efter det att yttrande har lämnats, skall sökanden ges tillfälle att yttra sig över hindret. Finns hindret ändå kvar, skall registrering vägras om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Tillsynen och dess omfattning

3 § Finansinspektionen har tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs.

Upplysningar och undersökningar

4 § Försäkringsförmedlare, utländska försäkringsförmedlare som utövar verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 eller 2 § och försäkringsföretag är skyl-

diga att till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande frågor som inspektionen begär.

Finansinspektionen får när den anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos en försäkringsförmedlare, en filial till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 § och ett försäkringsföretag.

Samarbete med behöriga myndigheter

5 § Finansinspektionen skall lämna de upplysningar som en behörig myndighet i ett annat land inom EES behöver för sin tillsyn över en försäkringsförmedlare som utövar verksamhet här enligt 3 kap. 1 §.

Revisor

6 § Om försäkringsförmedlaren enligt lag skall utse revisor, får Finansinspektionen förordna en revisor att med övriga revisorer delta i revisionen hos försäkringsförmedlaren. Inspektionen får när som helst återkalla ett sådant förordnande och utse en ny revisor.

Revisorn har rätt till skäligt arvode av försäkringsförmedlaren för sitt arbete. Arvodets storlek bestäms av Finansinspektionen.

Avgifter till Finansinspektionen

7 § Försäkringsförmedlare, sådana utländska försäkringsförmedlare som har inrättat filial här enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 § och försäkringsföretag skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag.

8 kap. Ingripanden

Ingripande mot försäkringsförmedlare

1 § Om en försäkringsförmedlare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen skall då utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelserna är allvarliga skall försäkringsförmedlaren tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsförmedlaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

2 § Finansinspektionen skall återkalla en försäkringsförmedlars tillstånd om försäkringsförmedlaren

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser,
2. har förklarat sig avstå från tillståndet,

3. under en sammanhängande tid av sex månader inte har utövat sådan verksamhet som tillståndet avser, eller

4. inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd.

Om någon som ingår i ledningen för en juridisk person inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 6 § första stycket 3, får tillståndet återkallas enligt första stycket 4 bara om Finansinspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i ledningen för den juridiska personen och om han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i ledningen för den juridiska personen.

I fall som avses i första stycket 1 och 3 får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt.

3 § Ett beslut om återkallelse av tillstånd får förenas med förbud att fortsätta verksamheten.

4 § När det gäller anknutna försäkringsförmedlare skall det som sägs i 1–3 §§ om återkallelse av tillstånd i stället avse återkallelse av registrering.

I fall som avses i 2 § första stycket 2 får registreringen i stället återkallas av Bolagsverket.

5 § Om Finansinspektionen har återkallat en försäkringsförmedlars tillstånd att utöva förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkring, skall inspektionen dessutom återkalla försäkringsförmedlars tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket. Detsamma gäller om Finansinspektionen eller Bolagsverket har återkallat en anknuten försäkringsförmedlars registrering avseende förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkringar.

6 § Om Finansinspektionen har återkallat tillståndet för en försäkringsförmedlare, skall inspektionen snarast underrätta Bolagsverket om detta.

Om Bolagsverket har återkallat registreringen avseende förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkring för en anknuten försäkringsförmedlare som har tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 1 kap. 3 b § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, skall Bolagsverket snarast underrätta Finansinspektionen om detta.

7 § Om Finansinspektionen har återkallat tillståndet för en försäkringsförmedlare som har underrättat inspektionen enligt 4 kap. 1 § första stycket eller 4 kap. 2 § första stycket och inspektionen har lämnat över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas eller verksamheten skall utövas, skall inspektionen underrätta den behöriga myndigheten om återkallelsen.

När det gäller anknutna försäkringsförmedlare skall det som sägs i första stycket om Finansinspektionens återkallelse av tillstånd i stället avse inspektionens eller Bolagsverkets återkallelse av registrering.

Det som sägs i första och andra styckena gäller också om Finansinspektionen, i stället för att återkalla tillståndet eller registreringen, har meddelat varning.

Ingripande mot försäkringsföretag

8 § Om ett försäkringsföretag har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen skall då utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig skall försäkringsföretagets koncession förverkas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsföretaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsföretaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

9 § Om ett försäkringsföretag för förmedling av försäkringar utnyttjar någon som inte är berättigad att utöva försäkringsförmedling, skall Finansinspektionen förelägga försäkringsföretaget att upphöra med detta. Detsamma gäller om ett försäkringsföretag för förmedling av försäkringar utnyttjar någon som inte är berättigad att förmedla sådana försäkringar som förmedlingen avser.

Ingripande mot utländska försäkringsförmedlare

10 § Om en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 1 § bryter mot denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller på annat sätt visar sig olämplig att utöva försäkringsförmedling, får Finansinspektionen förelägga försäkringsförmedlaren att göra rättelse.

Om rättelse inte sker, får inspektionen förbjuda försäkringsförmedlaren att utöva försäkringsförmedling här i landet.

Finansinspektionen skall underrätta behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

11 § Om en utländsk försäkringsförmedlare utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 §, skall 1–3 §§ tillämpas på verksamheten här.

Finansinspektionen skall underrätta behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Straffavgift

12 § Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1, 8 eller 11 §, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren skall betala straffavgift.

Avgiften tillfaller staten.

13 § Straffavgiften skall fastställas till lägst fem tusen kronor och högst femtio miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §. Om överträdelsen har skett under försäkringsförmedlaren, försäkringsföretagets eller filialens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven i 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 1 kap. 1 a § första stycket försäkringsrörelselagen (1982:713).

När avgiftens storlek fastställs, skall särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

Förseningsavgift

14 § Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 1 eller 2 § låter bli att i tid lämna de upplysningar som föreskrivits med stöd av 9 kap. 2 § 9, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren skall betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet av beslut om straffavgift eller förseningsavgift

15 § Straffavgiften eller förseningsavgiften skall betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

16 § Finansinspektionens beslut att påföra straffavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.

17 § Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 15 §, skall Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

18 § En straffavgift eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

19 § Om någon utövar försäkringsförmedling i Sverige utan att vara berättigad till det, skall Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Detsamma gäller om en försäkringsförmedlare förmedlar försäkringar av ett slag som denne inte är berättigad att förmedla eller utövar

sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket utan att vara registrerad för det.

Är det osäkert om verksamheten omfattas av lagen, får Finansinspektionen förelägga den som utövar verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig.

Vite

20 § Finansinspektionen får förena föreläggande eller förbud enligt denna lag med vite.

9 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om vilka allvarliga förmögenhetsbrott och vilken allvarlig ekonomisk brottslighet som avses i 2 kap. 5 § 2 och om hur registerkontrollen enligt 2 kap. 4–6 §§ skall gå till.

2 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad försäkringsföretaget i övrigt skall iaktta enligt 2 kap. 4 § i samband med anmälan och kontroll av anknutna försäkringsförmedlare,
2. vad som skall avses med skötsamhet i ekonomiska angelägenheter enligt 2 kap. 5 § 2,
3. vilken kunskap och kompetens som krävs enligt 2 kap. 5 § 3,
4. sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2,
5. vilken insikt och erfarenhet som krävs enligt 2 kap. 6 § första stycket 3,
6. vad den juridiska personen i övrigt skall iaktta enligt 2 kap. 6 § andra stycket i samband med kontroll av anställda,
7. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta enligt 5 kap. 6 § vid hantering av klagomål,
8. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta enligt 6 kap. 6 § när det gäller dokumentation av försäkringsförmedlingen och utlämnande av sådan dokumentation,
9. vilka upplysningar som en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare enligt 7 kap. 4 § skall lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet, och
10. sådana avgifter för tillsyn som avses i 7 kap. 7 §.

10 kap. Överklagande

Överklagande av Finansinspektionens beslut

1 § Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 19 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse skall gälla omedelbart.

Överklagande av Bolagsverkets beslut

2 § Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan eller att vägra eller återkalla en registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

2. Genom lagen upphävs lagen (1989:508) om försäkringsmäklare.

3. Försäkringsmäklare som vid lagens ikraftträdande är registrerad hos Finansinspektionen enligt 3 § första och andra styckena lagen om försäkringsmäklare, får fortsätta att utöva verksamheten till och med den 31 mars 2006 eller, om en ansökan om tillstånd enligt den nya lagen har inkommit till Finansinspektionen senast vid denna tidpunkt, till dess att ansökan har prövats slutligt. Under denna tid gäller bestämmelserna i lagen om försäkringsmäklare.

4. Övriga fysiska eller juridiska personer som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande utövar försäkringsförmedling som omfattas av lagen får fortsätta att utöva verksamheten till och med den 31 mars 2006 eller, om det senast vid denna tidpunkt till Finansinspektionen har inkommit en ansökan om tillstånd, eller till Bolagsverket har inkommit en anmälan för registrering som anknuten försäkringsförmedlare, till dess att ansökan eller anmälan har prövats slutligt.

5. I fråga om förmedlingsavtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser. Om försäkringsförmedlaren har godtagit en förlängning av avtalet efter ikraftträdandet, gäller dock de nya bestämmelserna.

6. En fråga om ingripande enligt 8 kap. bedöms enligt äldre bestämmelser om någon omständighet som föranleder frågan om ingripande hänför sig till tiden före lagens ikraftträdande. Detta gäller dock inte om en tillämpning av de nya bestämmelserna skulle leda till ett mindre strängt ingripande.

7. För beslut som har meddelats enligt lagen om försäkringsmäklare skall bestämmelserna i den lagen gälla för överklagande och vid handläggningen av överklagandet.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

SVEN-ERIK ÖSTERBERG
(Finansdepartementet)